

## Čís. 13038.

Osmihodinová pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Povolení nepřetržitého provozu (ve sladovnách) znamená, že podniku jest povoleno jako výjimka z dvaatřicetihodinového klidu stanoveného v prvním odstavci § 4 zákona, by k vůli vystřídání směn prodloužil denní pokud se týče týdenní pracovní dobu, stanovenou v § 1 zákona, pod podmínkou, že dvaatřicetihodinový klid případně zaměstnanci vždy aspoň třetí týden na neděli, a že hodiny, o něž při střídání zaměstnanců práce v týdnu bude přesahovati 48 hodin, budou jim při výplatě mzdy počítány jako práce přes čas.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1933, Rv II 863/31.)

Žalobce byl zaměstnán jako topič ve sladovně žalované firmy. Žalobu o zaplacení odměny za práce přes čas o b a n i ž š í s o u d y zamítly. N e j v y š š í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o žalobcovu odvolání dále jednal a znovu rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

## v d ů v o d e c h :

V dovolání se dovozuje, že nešlo o zakázané práce přes čas, ježto žalované firmě byl povolen t. zv. nepřetržitý provoz. Prvý soud projevil názor, že povolení nepřetržitého provozu nemá pro souzenou věc významu, ježto prý znamená jen povolení práce i v noci. S tím však nelze souhlasiti. Při posuzování žalobního nároku přichází v úvahu povolení nepřetržitého provozu s l a d o v n y podle § 4 zákona čís. 91/1918 sb. z. a n. a čl. II čís. 15 nařízení ministra sociální péče ve srozumění se zúčastněnými ministry ze dne 11. ledna 1919 čís. 11 sb. z. a n. v souvislosti s ministerským nařízením ze dne 12. září 1912, čís. 186 ř. z. (o nedělním klidu). Povolení tohoto nepřetržitého provozu ve sladovnách znamená, že podniku jest povoleno jako výjimka z dvaatřicetihodinového klidu, stanoveného v prvním odstavci § 4 zákona čís. 91/1918 sb. z. a n., by k vůli vystřídání směn prodloužil denní pokud se týče týdenní dobu pracovní, stanovenou v § 1 téhož zákona, pod podmínkou, že dvaatřicetihodinový klid případně zaměstnanci vždy aspoň třetí týden na neděli a že hodiny, o něž při střídání zaměstnanců práce v týdnu bude přesahovati 48 hodin, budou jim při výplatě mzdy počítány jako práce přes čas. Ve výnosu ministerstva sociální péče ze dne 21. března 1919 č. j. 4751/III-19 ke všem úřadům politické správy o tom, jak jest vykládati předpisy o osmihodinové době pracovní, se praví ve vysvětlivkách k § 4 zákona čís. 91 z r. 1918 sb. z. a n., že v podnicích nepřetržitě provozovaných se pracuje ve třech směnách, a aby každé ze tří směn připadl 32hodinový klid aspoň třetí týden na neděli, že lze zaříditi střídání směn tím způsobem, že ze soboty na neděli se poskytne jedné směně odpočinek 32 hodin a ostatní dvě směny pracují v této době každá nepřetržitě šestnáct hodin. Odpočinek těchto dvou směn

se tím zkracuje v dotýčném týdnu na 24 hodin a práce všech směn se prodlužuje z 48 hodin na 56 hodin. Hodiny, o něž při tomto střídání dělníků práce v týdnu přesahuje 48 hodin, se považují podle výslovného předpisu § 4 odst. (4) zákona čís. 91/1918 sb. z. a n. za práci přes čas a musí se podle § 6 odst. (3) téhož zákona zvláště platiti. Pokud by byl žalobce konal takovéto dovolené práce přes čas, příslušel by mu sice za ně nárok na zvláštní odměnu, ale k tomu jest uvést, že tato odměna, jak správně vyložil odvolací soud, byla paušalována úmluvou stran. Žalobce však tvrdil, že pracoval denně 12 hodin, což by zajisté přesahovalo pracovní dobu dovolenou podle předcházejícího výkladu § 4 zákona čís. 91/1918 sb. z. a n., a v tomto rozsahu by tedy šlo o práce nedovolené, na které se zákon o osmihodinové době pracovní nevztahuje a za něž by mohl žalobce požadovati náhradu jen tehdy, nedostalo-li se mu za ně náležité odměny a byl-li tudíž bezprávným prodlužováním pracovní doby poškozen. V tomto směru záleží na tom, zdali se žalobci dostalo přiměřené odměny za ty práce přes čas, které podle svého tvrzení vykonal a které přesahovaly meze dovolené zákonem čís. 91/1918 sb. z. a n.

### Čís. 13039.

**I farář jest zemědělcem ve smyslu zákona ze dne 5. května 1933, čís. 74 sb. z. a n., tvoří-li většinu jeho příjmů výtěžek nemovitostí jim obhospodařovaných.**

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1933, R I 1023/33.)

V exekuci proti faráři byly zabaveny prasnice. Návrhu dlužníka, by byla exekuce odložena podle § 1 zákona ze dne 5. května 1933, čís. 74 sb. z. a n., soud první stolice vyhověl. Rekursní soud návrh zamítl. **D ů v o d y:** Zákon ze dne 5. května 1933, čís. 74 sb. z. a n. byl podle svého účelu a pojmenování vydán výlučně na ochranu zemědělců, t. j. osob, jež zemědělství mají za povolání a v něm také výlučně obživu svou hledají. Nelze za zemědělce pokládati osobu, v souzeném případě faráře, jejíž hlavním povoláním jest stav duchovní, třebaže obživu hledá částečně, po případě převážně v zemědělství, t. j. v obdělávání polností, součást kongruy tvořících a jemu k užívání daných, nebo vlastních

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil prvému soudu, by, doplně řízení znovu rozhodl.

### D ů v o d y:

Zákon nevynezuje přesně pojem zemědělce, nýbrž ponechává tento úkol soudcovu rozhodnutí, jakž vyplývá ze zprávy ústavně-právního a zemědělského výboru, tisk. čís. 2232 poslanecké sněmovny a tisk. čís. 1035 senátu Národního shromáždění. Podle zprávy tisk čís. 1035 jest míti za to, že se zemědělcem rozumí osoba, jejíž výživa z převážné míry je čerpána z výtěžku zemědělství provozovaného na vlastních nebo